

13. Desember - Kreativitet - Del 1

Den trettende desember falt snøen tett utenfor vinduet. Timian så på snøkrystallet som nå lyste med seks vakre gløder. Halv vei! Men det betydde også at det var seks verdier igjen å finne, og julen kom stadig nærmere.

"Skal vi?" spurte pappa.

Timian nikket, tok på seg varme klær, og ut i snøen gikk de.

Krystallet ledet dem til en del av skogen Timian kjente godt – dit mange av skogens dyr pleide å samles. Men i dag var det merkelig stille. Ingen lyder. Ingen bevegelse.

"Hallo?" ropte Timian. "Er det noen her?"

Sakte kom en stor, gammel bjørn frem fra bak et tre. Bjørnen så trist ut.

"God dag, lille venn," sa bjørnen tungt.

"Hei! Hvorfor er du så trist? Det er snart jul!"

Bjørnen sukket. Et langt, dypt sukk. "Nettopp. Det er snart jul. Og jeg... jeg kan ikke feire jul i år."

"Hvorfor ikke?" spurte Timian overrasket.

"Fordi," sa bjørnen og så ned, "jeg har ingen penger til julepynt. Alle de andre dyrene har pyntet hjemmene sine så fint. Ekornene har hengt opp kongler. Fuglene har laget kranser av kvister. Selv musene har funnet fine ting. Men jeg har ingen ting. Ingen penger til å kjøpe pynt. Så... jeg feirer ikke jul i det hele tatt i år."

Timian så seg rundt. Bjørnens hule var tom og grå. Ingen pynt. Ingen farge. Ingen julestemning.

"Men," sa Timian forsiktig, "trenger man penger for å pynte til jul?"

"Selvfølgelig!" sa bjørnen. "Uten penger kan man ikke kjøpe noe. Og uten pynt er det ingen jul."

Bjørnen gikk sakte tilbake mot hulen sin. "Jeg blir bare inne til julen er over. Det er greit. God jul til deg, Timian."

Timian sto igjen i snøen. Det følte så feil. Bjørnen var så stor og snill, men så trist fordi han ikke hadde penger til pynt.

"Det må finnes en måte," sa Timian til pappa.

Timian så seg rundt i skogen. Overalt lå det snø. Grantrær. Kvister. Kongler. Steiner. Helt vanlige ting.

Men plutselig – akkurat i det øyeblikket – fikk Timian en idé. En liten spirende idé.

"Pappa," sa Timian sakte. "Hva om... hva om man ikke trenger å kjøpe pynt? Hva om man kan lage pynt?"

Pappa smilte. "Det er en god tanke."

Men Timian var usikker. "Bare av ting vi finner her? Vil det bli fint nok?"

Krystallet i lommen var varmt, men det skinte ikke sterkere ennå. Noe manglet.

Timian gikk tilbake til bjørnens hule. "Bjørn! Vil du komme ut igjen?"

"Hvorfor?" kom det motløst fra hulen.

"Fordi jeg vil vise deg noe. Bare kom ut!"

Motvillig kom bjørnen ut igjen.

"Se," sa Timian og plukket opp en konge. "Dette kan bli pynt."

"En konge?" sa bjørnen skeptisk. "Det er bare... en konge."

"Nå," sa Timian. "Men i morgen? I morgen skal jeg vise deg at det kan bli noe helt annet. Noe vakkert!"

Bjørnen så ikke overbevist ut. "Jeg vet ikke..."

"Stol på meg," sa Timian. "Du trenger ikke penger for å lage noe vakkert. Du trenger bare..."

Timian stoppet. Hva trengte man egentlig?

"Fantasi?" prøvde pappa.

"Ja!" sa Timian. "Fantasi! Og litt hjelp fra en venn."

På veien hjem tenkte Timian hardt. Hvordan kunne vanlige ting fra skogen bli til julepynt? Timian hadde en følelse av at svaret lå et sted inne i hodet – men han måtte finne det.

Og så hadde Timian og pappa nok et eventyr i hjertene sine.

Refleksjonsspørsmål:

1. Hvorfor tror du bjørnen tenker at jul ikke er mulig uten å kjøpe pynt?

2. **Har du noen gang laget noe selv i stedet for å kjøpe det? Hva lagde du?**
3. **Hva tror du Timian kan lage av kongler, kvister og andre ting fra skogen?**
4. **Er det som er dyrest alltid det som er finest? Hvorfor eller hvorfor ikke?**
5. **Hva kan du lage i dag av ting du finner hjemme eller ute?**

Aktivitetsforslag (Slik de ser ut i portalen)

Skogsskattejakt for bjørnen – vi lager pynt av naturens egne skatter

I eventyret tror bjørnen at han må kjøpe masse julepynt for at det skal bli ordentlig jul. Han ser reklamer, lys og glitter – og begynner å glemme at skogen allerede er full av vakre ting.

I denne aktiviteten får barna hjelpe bjørnen med å oppdage at **pynt ikke trenger å være kjøpt**. De går på skogsskattejakt etter naturting som kan bli vakker pynt til “bjørnens jul” – og får øve på å se muligheter i helt vanlige ting.

Beskrivelse

Barna går ut i naturen (skogholt, lekeområde, hage, barnehagegård) og leter etter “skatter” som kan bli pynt: kongler, kvister, mose, fine steiner, blader, biter av bark, strå osv.

Alt de finner, samles på et felles **“verkstedbord” ute** – en benk, et teppe, et brett eller en stubbe. Der kan dere se på tingene, sortere dem, lage små “utstillinger” og kanskje begynne å lage enkel pynt, hvis dere vil.

Fokuset er å **se naturen med nye øyne**: “Dette kan bli pynt!” i stedet for “Vi må kjøpe pynt”.

Du trenger

- Et uteområde med natur rundt:
 - skogholt, busker, trær
 - plen, grus, skråning
- Noe å samle i:
 - små kurver
 - bokser
 - spann

- tøyposer
- Et “verkstedbord”:
- en benk
- et bord
- en stor stubbe
- eller et teppe/underlag dere legger på bakken

(Valgfritt, hvis dere vil gå videre senere: hyssing, snor, bånd, litt naturvennlig lim/ulltråd osv. – men det trengs ikke for selve skattejakten.)

Slik gjør dere det

1. Innledning – bjørnen og julepynten

- Samle barna før dere går ut.
- Fortell kort om bjørnen:
 - Han ser for seg at jul bare blir “ordentlig” hvis han kjøper masse pynt.
 - Men egentlig bor han midt i verdens fineste pynt – skogen.
- Spør barna:
 - “Hva synes dere er fint i naturen?”
 - “Tror dere skogen kan være pynt i seg selv?”

2. Gi oppdraget – vi hjelper bjørnen

- Si:

“I dag skal vi hjelpe bjørnen. Vi skal gå på **skogsskattejakt** og finne ting i naturen som kan bli vakker pynt til bjørnens jul.”
- Vis kurver/bokser:
 - “Dette er bjørnens skattekasser. Vi skal fylle dem med naturpynt.”

3. Rammer og regler

- Avtal noen enkle naturregler:
 - Vi plukker **det som har falt ned**, ikke det som sitter godt fast og lever.
 - Vi lar småkryp og levende dyr være i fred.

- Vi tar bare litt fra hvert sted – ikke alt.
- Marker området dere kan være i:
“Vi holder oss mellom det treet, gjerdet der og steinen her.”

4. Skogsskattejakt – fri leting

- Del barna i små grupper eller la dem gå i par, gjerne med en voksen i nærheten.
- Gi dem noen eksempler:
 - kongler
 - kvister med fin form
 - blader (også brune kan være fine!)
 - små steiner
 - mose, strå, frøstander
- La dem lete fritt i 10–20 minutter, avhengig av alder og vær.
- Voksne kan stille spørsmål underveis:
 - “Hva likte du med denne?”
 - “Er det fargen, formen, mønsteret?”
 - “Hvordan kunne dette vært pynt?”

5. Felles verkstedbord – skattene kommer fram

- Samle alle ved “verkstedbordet”.
- Tøm skattene forsiktig ut:
 - lag “hauger”: kongler her, steiner der, blader her osv.
- La barna få plukke ut én ting hver og vise frem:
 - “Jeg synes denne er fin fordi...”

6. Lag små “pyntesoner” for bjørnen

- La barna lage små “utstillinger” av naturtingene, f.eks.:
 - en “bjørne-juleflate” på et bord/teppe
 - en pyntet stubbe

- en pyntet rot eller gren
- De kan lage:
 - “kranser” av kvister
 - små bilder/mønstre på bakken
 - en “juletre-linje” av kongler rundt et tre
- Voksne hjelper med å sette ord på det estetiske:
 - “Se hvordan den mørke konglen og det lyse bladet er fine sammen.”
 - “Her ble det et mønster!”

7. Avslutt med å vise naturpynten til bjørnen

- Dere kan late som bjørnen kommer på besøk:
 - En voksen kan være bjørn med stemme, eller dere kan bare “snakke til bjørnen”.
- Si:

“Se, bjørn – her er julepynten din. Vi har funnet den for deg i skogen.”

Varianter og utfordringer

Variant / utfordring	Slik kan dere gjøre det
Hemmelige oppdrag	Gi barna små “kortoppdrag”: finn noe som... glitrer, er mykt, har morsom form, er veldig lite/stort osv.
Fargejakt	“Finn noe rødt, noe grønt, noe brunt, noe hvitt som kan være julepynt.”
Bjørnens juletre	Velg et lite tre/buske som får være “bjørnens juletre” – pynt bare med naturting.
Pyntet bjørnestier	Barna legger naturpynt langs en liten sti – som en “rød løper” for bjørnen.
Rollelek	Noen barn kan “være bjørn” og gå rundt og kommentere: “Å, dette var fint!”
Videreføring inne	Ta med noen av skattene inn og lag en enkel naturkollasj eller bordpynt.

Hva trener barna?

- **Kreativitet:**
 - Å se noe kjent (kongle, stein, kvist) på en ny måte: “Dette kan bli pynt!”
- **Estetisk sans:**
 - Utforske farge, form, mønster og kontrast i naturen.
- **Evne til å se muligheter:**
 - Oppdage at man kan bruke det man har rundt seg, ikke bare det man kan kjøpe.
- **Naturkontakt og respekt:**
 - Være tett på naturen, plukke skånsomt og reflektere over hva man tar.
- **Samarbeid:**
 - Lage felles verksted og utstillinger, bli enige om hvor ting skal ligge.

Refleksjon etterpå

Når dere er ferdige, kan dere sette dere rundt verkstedbordet og snakke:

- *“Hvilken skatt likte du best, og hvorfor?”*
- *“Hva gjorde naturtingene fine – fargen, formen, mønsteret, det at de kom fra skogen?”*
- *“Trenger julepynt å være kjøpt?”*
- *“Hva tror dere bjørnen hadde tenkt hvis han så alt dette?”*
- *“Har dere noe hjemme som egentlig er fint, selv om det ikke er kjøpt pynt?”*

Dere kan også knytte til forbruk:

- *“Er det mulig å ha det koselig uten å kjøpe så mye?”*

Tips til voksne

- **Unngå “riktig” og “feil” pynt:**
 - Hvis et barn synes en vanlig stein er “pynt”, er det gyldig. Spør:
 - “Hva liker du med den?”
- **Modeller å se muligheter:**
 - Pek selv:

- “Denne konglen ser ut som et lite juletre.”
 - “Disse to bladene ble fine sammen.”
- **Pass på naturen:**
 - Ikke plukk bark av levende trær eller ta alt fra ett sted.
- **Knytt til økonomi og reklame – enkelt:**
 - Du kan si:
 - “På reklame ser vi ofte at vi må kjøpe ting. Men skogen har allerede laget veldig mye fint.”
- **Ta bilder (om mulig):**
 - Et foto av bjørnens naturpynt kan brukes senere i kalenderen eller dokumentasjon til foreldre.